

PARKANON TAKAKANGAS-PIHLAJAHARJU
TUULIPUISTOHANKKEEN LUONTO-
SELVITYKSET 2023. MUUTTUNEIDEN VOI-
MALANPAIKKOJEN, SÄHKÖASEMIEN JA
UUDEN SÄHKÖNSIIRTOLINJAN LUONTO-
ARVOJEN PERUSSELVITYKSET.

Töyhtöhyppä pesi voimala 6 lähiympäristössä

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Aineisto ja käytetyt menetelmät	3
3. Tulokset	5
3.1 Muuttuneiden voimalanpaikkojen luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto	5
3.1.1 Pohjoisimman sähköaseman luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto	8
3.1.2 Eteläosan sähköaseman luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto	8
3.2 Sähkönsiirtoreitin luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto	9
4. Yhteenveto	10
5. Lähteet ja kirjallisuus	11
6. Liitteet	12

1. Johdanto

Parkanon Tuuli Oy tilasi keväällä 2023 Suomen Luontotieto Oy:ltä luontoarvojen perusselvitykset kolmen muuttuneen voimalanpaikan, kahden sähköaseman ja uuden suunnitellun sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueelta. Selvitys kuuluu hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut Sonja Telkki ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2. Aineisto ja käytetyt menetelmät

Muuttuneilta voimalanpaikoilta (voimalat no 6, 11 ja 12), sähkönsiirtoasemien alueelta ja uudelta suunnitellulta sähkönsiirtolinjaukselta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 1996/1096, 29§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojelema pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisten luontotyyppien (Kontula & Raunio 2018) inventoinnin. Maastotyöt toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) ja uuden luonnonsuojelulain (2023) mukaisesti.

Sähköasema sijoittuu tasaiselle mäntykankaalle

Alueelle tehtiin yhteensä kaksi maastokäyntiä, joista ensimmäisellä kerralla 18.5 tehtiin pesimälinnustoselvityksen ensimmäinen kierros ja toisella maastokäynnillä 23.6 tehtiin luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys sekä pesimälinnustoselvityksen toinen kierros. Muuttuneiden voimalanpaikkojen, sähkösiirtoasemien ja uuden sähkösiirtolinjan pesimälinnusto selvitetiin sovellettua kartoituslaskentamenetelmää (Koskimies 1988) käyttäen, siten että laskennoissa havainnointiin koko pesimälajistoa mukaan lukien peruslajisto. Erityishuomio kiinnitettiin Lintudirektiivin liitteen I pesimälajeihin sekä kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Hyvärinen 2019) mainittuihin lintulajeihin. Voimalanpaikkojen ja sähkösiirtoaseman linnusto selvitetiin noin 200–250 metrin etäisyydeltä suunnitellusta voimalanpaikasta. Suunnitellun sähkösiirtolinjan linnusto selvitettiin noin 50 metrin levyiseltä linjalta, mutta havaintoihin huomioitiin myös kauempaa kuuluneet linnut, mikäli niiden reviirin arvioitiin ulottuvan myös sähkösiirtolinjalle. Linnustoselvitys tehtiin aamuyöllä klo 4.00–8.00 välisenä aikana kummallakin laskentakerralla.

Selvityksen maastotöistä vastasi FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala. Selvityksessä käytetyn karttamateriaalin luovutti tilaaja käyttömme. Esiselvitysvaiheessa selvitettiin alueelta julkaistu aiempi luontotieto mm. viranomaisrekistereistä ja laji.fi sivustoilta. Nyt tutkitut alueet on tutkittu aiemmin koko alueelta laadittujen luontoselvitysten yhteydessä vuosina 2021 ja 2022.

Yleiskuva uuden sähkösiirtolinjan keskivaiheilta Ylimysnevan alueelta

3. Tulokset

3.1 Muuttuneiden voimalanpaikkojen luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto

Voimala 6

Voimala 6 sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle, jota nyt viljellään tai hoidetaan nurmena. Alueelle on ilmeisesti kylvetty heinäkasveja, kuten nurmipuntarpäätä (*Alopecurus pratensis*) ja timoteitä (*Phleum pratense*), mutta paikoitellen alueesta on kehittynyt monilajinen niitty. Alueen niittylajistoon kuuluu mm. niittyleinikki (*Ranunculus acris*), rönsyleinikki (*Ranunculus repens*), harakankello (*Campanula patula*), käenkukka (*Lychnis flos-cuculi*), puna-apila (*Trifolium pratense*), koiranputki (*Anthriscus sylvestris*), heinätähtimö (*Stellaria graminea*), metsäkurjenpolvi (*Geranium sylvaticum*) ja puna-ailakki (*Silene dioica*). Toisella havaintokerralla alueen pohjoisosassa havaittiin kymmenkunta suokeltaperhosta (*Colias palaeno*).

Taulukko 1. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Töyhtöhyppä	2 paria
Kiuru	3 paria
Niittykirvinen	1 pari
Pensastasku	1 pari
Pensaskerttu	1 pari
Viitakerttunen	1 pari (lauloi pelto-ojan matalassa pajukossa)

Voimala 6 sijoittuu nurmea kasvavalle entiselle turvekentälle

Voimala 11

Voimala 11 ympäristö on kokonaan eri-ikäistä mäntytaimikkoa. Suunnitellun voimalanpaikan kohdalla mäntytaimikko on harventamatonta ja hyvin tiheää, ja puustoon kuuluu männyn (*Pinus sylvestris*) lisäksi vain hieskoivua (*Betula pubescens*) ja yksittäisiä pihlajia (*Sorbus aucuparia*). Alue sijaitsee karulla moreenikumpareella ja aluskasvillisuus on lajistoltaan hyvin niukka. Maapohja on moreenia ja paikoin kivikkoista. Metsätyyppi on alueella kanervatyypin kuivan kankaan ja puolukkatyyppin kuivan kankaan sekatyypistä, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat kanerva (*Calluna vulgaris*), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*) ja metsälauha (*Deschampsia flexuosa*). Lahopuuta on alueella erittäin niukasti.

Taulukko 2. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Teeri	1 poikue (emo + 4 poikasta metsätiellä)
Punakylkirastas	1 pari
Laulurastas	1 pari
Pajulintu	1 pari
Peippo	1 pari

Voimala 11 sijoittuu tiheään mäntytaimikkoon

Voimala 12

Voimala sijoittuu kallioiselle ja osin moreenipohjaiselle kumpareelle. Alueen puusto on erittäin harvaa, noin 10 metristä mäntyä. Muuhun puustoon kuuluu niukkana kasvavat hieskoivu ja kuusi. Alue on harvennettu erittäin harvapuustoiseksi edellistalvena, eikä aluspuustoa tai pensaskerrosta ole alueella. Metsätyyppi on karua kanervatyypin kangasta, jossa aluskasvilisyyden valtalajiston muodostavat kanerva, puolukka, metsälauha ja paikoin myös kangasmaitikka (*Melampyrum pratense*). Lahopuuta on alueella vain hakkuutähteiden muodossa. Alueen pesimälinnusto on hyvin niukkaa.

Taulukko 3. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Laulurastas	1 pari
Talitiainen	1 lentopoikue (lienee pesinyt muualla)
Harmaasieppo	1 pari
Peippo	2 paria

Voimala 12
alueen
pohjoisosaa

Yleiskuva
voimala 12
alueelta

3.1.1 Pohjoisimman sähköaseman luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto

Suunniteltu sähköasema sijoittuu metsäautotien varteen tasaiselle hiekka/moreenipohjaiselle mäntykankaalle. Puusto on noin 40 vuotiasta tasakokoista ja tasaikäistä männikköä, jossa aluspuustoa tai pensaskerrosta ei ole. Metsätyyppi on karua puolukkatyyppin kangasta, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat puolukka, kanerva, mustikka, kangasmaitikka ja metsälauha. Lahopuuta on alueella vain pudonneiden oksien muodossa. Alueen pesimälinnusto on erittäin niukka.

Taulukko 4. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Metsäkirvinen	1 pari
Kulorastas	1 pari (Varoittelevat emot)
Harmaasieppo	1 pari
Peippo	1 pari

3.1.2 Eteläosan sähköaseman luontotyypit, kasvillisuus ja pesimälinnusto

Hankealueen eteläosaan suunniteltu sähköasema sijoittuu voimaloiden 11 ja 12 väliin. Metsäautotien reunaan sijoittuva sähköaseman ympäristö on karulla moreenikumpareella kasvavaa männikköä, josta osa on taimivaiheessa ja osa on jo harvennettua taimivaiheen ohittanutta männikköä. Metsätyyppi on alueella puolukkatyyppin kangasta, mutta alueen karummilla kohdilla esiintyy laikuittain kanervatyyppin kangasta. Alueen aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat puolukka, kanerva ja mustikka. Lahopuuta on alueella niukasti. Alueen pesimälinnusto on erittäin niukka.

Taulukko 5. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Laulurastas	1 pari
Punarinna	1 pari (Maastopoikue)
Peippo	1 pari

Yleiskuva sähkösiirtolinjan länsiosasta

3.2 Sähkösiirtoreitin luontotyytit, kasvillisuus ja pesimälinnusto

Alueen pohjoisosan sähköasemalle on suunniteltu sähkösiirtoreitti voimala numero 1:ltä, joka sijaitsee Ylimysnevan itäreunalla. Suunniteltu linjaus kulkisi itä-länsisuuntaisesti Ylimysnevan poikki. Selvityksessä linjaus kuvataan voimala no 1:ltä sähköaseman suuntaan. Linnustonselvityksessä listattiin kaikki linjaukselle kuuluneet tai siltä havaitut pesiväksi tulkitut linnut.

Lähtiessään voimala no 1:ltä linjaus kulkee tiheästi ojitetulla entisellä suurvarpurämeellä, jossa soinen luontotyyppi on jo ajat sitten muuttunut metsäiseksi luontotyyppiksi eli räme-kankaaksi. Maapohja on pitkälle kuivunutta turvetta ja muutamien kohdoin ojitus on ulottunut kivennäismaahan saakka. Puusto koostuu noin 10 metristä männyistä ja hieskoivuista ja muutamien kohdoin myös nuorista kuusista. Aluskasvillisuudessa kasvaa edelleen suolajistoa, kuten suopursua (*Rhododendron tomentosum*), joka paikoin kasvaa valtalajina. Muutamilla kohdilla alueella on levinnyt mustikkaa. Muista suolajeista alueella esiintyy hillaa (*Rubus chamaemorus*), tupasvillaa (*Eriophorum vaginatum*) ja vaivaiskoivua (*Betula nana*). Lahopuuta alueella on niukasti, mutta muutamia hieskoivupötkelöitä linjauksen varrella esiintyy. Linjaus jatkuu ympäristöltään samanlaisena Ylimysnevan keskiosaan lännestä tulevan metsä-autotien pohjoispuolelle, jonka jälkeen linjaus kulkee laajan vasta hakatun avohakkuualueen reunaa pitkin. Tämän jälkeen linjaus kulkee edelleen entisellä rämeellä. Linjauksen länsireunassa reitille osuu kaksi kivennäismaakumpareta, joissa on paikoin myös kallio näkyvillä. Osa näistä alueista on poronjäkälien (*Cladonia*) peittämiä. Linjauksen länsireuna on hyvin karua mäntykangasta.

Peippo oli alueen runsaslukuisin pesimälaji

Kiuru pesii alueella

Taulukko 6. Sähkösiirtoreitillä havaitut ja pesiväksi tulkitut linnut

Teeri	1 koiras
Lehtokurppa	1 pari. Aivan Ylimysnevan itäreunalla
Metsäkirvinen	2 paria
Punakylkirastas	1 pari
Laulurastas	1 pari
Punarinta	2 paria
Pajulintu	1 pari
Kirjosieppo	1 pari (pesii lahoppupötkelössä)
Harmaasieppo	1 pari
Peippo	5 paria
Keltasirkku	1 pari (hakkuaaukealla)

4. Yhteenveto

Nyt tutkituilla alueilla ei ole Luonnonsuojelulain 29§ mukaisia suojeltavia luontotyypppejä, Metsälain 10 § mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä, eikä Vesilain (Vesilaki 587/2011) tarkoittamia suojeltavia pienvesiä. Alueella ei esiinny uhanalaisia tai suojeltavia luontotyypppejä (Kontula ym. 2018). Lintudirektiivin liitteen I lajeista alueella havaittiin teeri, joista toinen havainto koski voimala no 11 lähellä tehtyä poikuehavaintoa. Kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Hyvärinen ym.2019) mainituista lintulajeista voimaloiden lähistöllä havaittiin kiuru, pensastasku ja pensaskerttu, Näistä lajeista pensastasku kuuluu luokkaan VU eli vaarantunut lintulaji ja kiuru sekä pensaskerttu kuuluvat luokkaan NT eli silmälläpidettäviin lajeihin. Selvityksen aikana ei tehty havaintoja muihin eliöryhmiin kuuluvista vaateliaista tai uhanalaisista lajeista.

5. Lähteet ja kirjallisuus

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kalliola R. (1973). Suomen kasvimaantiede. WSOY
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R.A. 1988: Linnustonseurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- Koskimies, P. & Väisänen 1991: Monitoring bird populations in Finland . A manual of methods applied in Finland. Finnish Museum of Natural History. Helsinki 145 s.
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammaleet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu (No 4). 142 s. BirdLife Suomi. Suomen ympäristökeskus
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.
- Metsäkeskus. Avoin paikkatietoaineisto. Metsälakikohteet
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri Pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö.
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehikoinen, Aleks 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <http://atlas3.lintuatlas.fi>. ISBN 978-952-10-6918-5. Sähköinen versio.
- www.laji.fi. Tarkistuspäivämäärä 6.7.2023

6. Liitteet

Karttaliite 1. Hankealue. Muuttuneet voimalanpaikat (6,11 ja 12) sekä suunniteltujen sähköasemien ja uuden sähkösiirtoreitin sijainti.

